

Separering av VA-anlegg i Verdal kommune. Erfaringer

Lokale forhold i Verdal

- Verdal sentrum svært flatt – Fall på selvfallsledninger fra 3-10 promille
- Gammelt avløpsledningsnett utbygd som fellessystem bestående av betongrør.
- Gammelt vannledningsnett bestående av grått/duktilt støpejern, galvrør samt eternitt.
- Det er bygd avskjærende avløpsnett langs elva med pumpestasjoner som pumper mot en sentral pumpestasjon på Ørmelen. Disse har tidligere gått mye i overløp ved regnvær.
- Verdal sentrum er svært flatt. Har derfor tidligere hatt mye problemer med tilbakeslag av kloakk inn i kjellere, spesielt ved kraftige regn skyll om sommeren.
- Vannledningsnettet spesielt av galvanisertrør har medført dårlig trykk inn i enkelte boligklynger.

Tiltak for bedring av problemene

- I juli 2004 fikk ca. 120 husstander kloakk inn i kjellerne sine på Ørmelen, Verdal sentrum.
- Regressutbetaling på ca. 7 mill.kr hvorav Verdal kommune forsikringselskap dekket 5.mill.kr.
- Kommunen hadde startet med separering tidligere, men etter denne skaden ble det bevilget midler etter hva vi taklet kapasitetsmessig.
- Det ble vedtatt å helrehabilitere det gamle ledningsnettet i sentrum. Dette innebærer legging av ny spillvannsledning, overvannsledning og ny vannledning . Alle gamle ledninger utkobles og settes ut av funksjon.
- Nye ledningstraceeer blir lagt i kommunal veggrunn der det er mulig.
- Det utlegges nye stikkledninger for vann, overvann og spillvann til alle husstander.

Prosess/informasjon/tilbud til abonnentene

- I anbudet er det medtatt en samlepost for stikkledningsarbeider inn til husvegg for alle husstander anlegget omfatter.
- Alle stikkledningsarbeider inngår som en del av anbudet. Entreprenøren fakturerer kommunen for disse stikkledningsarbeidene inn til husvegg.
- Det er flaks/uflaks hvor langt unna huset ligger communal hovedledning. Verdal kommune praktiserer derfor lik sum for dette til husstandene innenfor samme anlegg. For pågående anlegg i området Volhaugvegen faktureres kr.12.500,- for å legge inn stikkledningene til husvegg.
- Kommunen krever at absolutt alle husstander separerer sitt avløp i forbindelse med anlegget.
- Med ett billig anleggsbidrag for stikkledningsarbeidene går dette stort sett greit.

Prosess informasjon/tilbud til abonnentene

- På de siste anleggene har vi separert 60 – 100 husstander pr.anlegg. Anslagsvis kan det være 1 – 2 abonnenter som kan være litt vanskelig men de blir med til slutt.
- Dette skyldes nok at de fleste ser fordelene med anlegget som:
- Ingen kloakk i kjellerne lenger
- Bedre vanntrykk
- Oppgraderte gater med asfalt, kantstein og gatelys.
- Verdistigning på eiendommene på grunn av ovennevnte.

Utfordringer

- Viktig å behandle alle abonnenter likt. Lik pris til hver enkelt eiendom er noe alle forstår. Derimot er det full krig dersom en eiendom må betale kr.15.000,- og en annen må betale kr.100.000,- på grunn av at hovedledningen tilfeldigvis ligger langt unna for en eiendom og 5 meter unna for en annen.
- Stort problem dersom det er butikker/næringsliv langs gata hvor VA-ledningene skiftes ut. Tapt handel blir da ett sentralt tema.
- Krevende å opprettholde vannforsyning/avløp når anleggsarbeidene pågår.
- Meget arbeidskrevende anlegg for byggherre. Uforutsette problemer oppstår ofte og må løses på plassen i tillegg til at det er svært viktig og holde god kontakt med huseierne.

Status 2017

- I 2017 har vi ikke hatt tilbakeslagsskader på grunn av regnvær
- Fremdeles en god del fellesledningsnett fra 1950 – 1960-tallet igjen.
- Med dagens investeringstakt er det meste i sentrum separert om 10 år
- Ser at overløpsmengden til elva går ned for hvert anlegg
- Vannmengden inn til Ørin renseanlegg går også ned.
- Pris pr/m³ avløp ligger på 19,36 kr/m³ eks.mva for 2018
- Pris pr/m³ vann ligger på 10,70 kr/m³ eks.mva for 2018

FRUSTRET: Ibrahim Balci, daglig leder på Siciliana restaurant Verdal har vært veldig frustrert over at kundene ikke har funnet fram til restauranten.

- Nordgata i Verdal har vært stengt siden 23. januar. I går åpnet den igjen.

Butikker har tapt millioner

**Fredag ettermiddag
åpnet Nordgata etter
ni måneders kommunalt
gravearbeid.**

VERDAL: – Vi merket det allerede etter kort tid. Besøket har tatt seg merkbart opp, sier Ibrahim Balci som driver pizzarestauranten Siciliana i krysset Nordgata/Volhaugvegen.

Gata ble stengt 23. januar. Siden den gang har entreprenoren jobbet for å skifte ut vann- og kloakkkanlegg i en av Verdals hovedgater.

– Vi har sikkert tapt én million i omsetning. Normalomsetningen på en sondag har vært 50.000 til 60.000 kroner. Det har vært sondager det knapt har vært kunder innom i stengeperioden, sier Balci.

Både Essos bensinstasjon og

Lyshagen har merket det samme.

Flere hundre tusen i tap

– Vi har tapt flere hundre tusen kroner i omsetning. Den felt som enstein da veien ble stengt og jeg hadde butikken full av nye varer. Det har vært perioder der jeg har tenkt at jeg ikke kunne fortsette med butikken, sier Sly Ellen Musum, som eier interiørbutikken Lyshagen. Marginene er små i bransjen. Derfor har hun tæret på opparbeidet egenkapital og knapt tatt ut lønn selv i år.

– Vi er en liten butikk med to millioner i omsetning. Når det er enkeltmåneder man taper 50.000 i omsetning er det mye for meg. Enkelte dager har det ikke vært kunder innom, sier hun. Musum kritiserer kommunen for dårlig informasjon underveis.

STEINSATT: Den nye Nordgata i Verdal sentrum har samme stil som resten av de opprustede sentrumsgatene, mye Stein.

Topte på mat

Stig Holmen på Esso-stasjonen sier de heldigvis har beholdt drivstoffomsetningen. Men det er varene de selger i butikken de tjener mest penger på. Der har

omsetningen gått ned.

– Hvor mye klarer jeg ikke å svare på uten å gå gjennom papirene, sier han. Holmen mener kjøremonsteret i hele sentrum er endret som følge av den ni

måneders lange stengingen.

– Jeg er spent på om folk kommer tilbake og kjører som før. Det betyr mye for omsetningen til butikkene i hele Nordgata, sier Holmen.

Som planlagt

Virksombetsleder Bård Kotheim i Verdal kommune sier prosjektet har gått som planlagt.

Anbudet ble utlyst med ferdigstillelse i oktober. Den planen er holdt. Vi kunne kanskje kjørt mer tempo på steinleggingen, men skulle vi gjort jobben enda raskere måtte vi kjørt noskif på maskinene og det ville blitt mye dyrere, sier han.

Kotheim mener det er Siciliana som har hatt det verst.

Håkon Oksanhaug
og Geiril Engesvik (Foto)
hakon@dt.no / Tlf. 932 02 220

Nordgata

Vannkum, mange stikkledninger

Nordgata, eksisterende og nytt

Stikkledningsgrøft

Anleggsområde Nordgata

